

фахівців було сформовано усі необхідні графічні вміння та навички. Набуті студентами знання та вміння можна використати в подальшому навчанні та професійній діяльності.

Перспективи подальших досліджень передбачають впровадження в навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення високого рівня графічної та професійної підготовки фахівців з обслуговування комп'ютерних систем і комплексів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Комп'ютерні науки та інформаційні технології : зб. наук. пр. / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 287 с.
2. Джеджула О.М. Теорія і методика графічної підготовки студентів інженерних спеціальностей вищих навчальних закладів : Дис. ... доктора наук: 13.00.04 / Джеджула Олена Михайлівна. – Тернопіль, 2007.
3. Попов О.О. Деякі пропозиції по удосконаленню графічної підготовки студентів вищої школи в сучасних умовах. [Електронний ресурс] – Харків: Харківський нац. тех. університет сільського господарства, 2009. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/31_ONBG_2009/Pedagogica/54437.doc.htm

Шклярук Т.

Науковий керівник – доц. Мамус Г.М.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ УЧИЛИЩ

Основними чинниками впливу на розвиток системи професійної освіти в сучасних умовах є прискорення процесів суспільно-економічного розвитку, зміна структури ринку праці, стрімкий розвиток інформаційних технологій. Наявність потреби в наближенні освітнього процесу до сучасних виробничих технологій, ринку праці визначає актуальність питання індивідуалізації професійної підготовки майбутніх фахівців швейного профілю, що робить навчальний процес більш адаптованим до особливостей та освітніх потреб конкретного учня [3].

Останнім часом посилилась увага педагогів до проблеми вдосконалення організації навчання в професійно-технічних навчальних закладах (ПТНЗ), використання індивідуального підходу, групових форм, ігрових методів засвоєння учнями знань, умінь і навичок, а також досвіду творчої діяльності [5]. Крім того, *актуальність* теми пов'язана з упровадженням рівневої системи контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів та підсиленням уваги до тематичного та підсумкового контролю, що призвело до зниження ролі вхідного й поточного видів контролю знань і вмінь учнів.

Ми проаналізували дослідження щодо диференціації та індивідуалізації навчання (О.І. Бугайов, А.О. Бударний, С.У. Гончаренко, П.М. Гусак, П.І. Сікорський, І.Е. Унт, Н.М. Шахмаєв); диференціації та поєднання організаційних форм навчальних досягнень учнів (І.Е. Унт, О.Г. Ярошенко); об'єктивізації контролю й оцінки знань (П.С. Атаманчук, Ю.К. Бабанський). Питання диференціації навчання ставились і вирішувались на різних етапах розвитку педагогічної науки по-різному, залежно від рівня накопичених знань і соціального замовлення суспільства. У ході досліджень формувались різні напрями, зумовлені цілями, підходами, ціннісними орієнтаціями самих дослідників. Автори відзначають, що диференційований контроль може сприяти формуванню вмінь самоорганізації, самооцінки, вихованню відповідальності за результати навчання, тобто спрямовувати навчальну діяльність учнів на самовдосконалення.

Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти (ПТО) ґрунтуються на вимогах Закону України «Про освіту», Закону України «Про професійно-технічну освіту», «Концепції розвитку професійної освіти і навчання в Україні (2010-2020 р.)», нормативно-правових актів в галузі ПТО та кваліфікаційних характеристик професій.

Метою статті є: обґрунтування особливостей індивідуального підходу до навчання та до контролю навчальних досягнень майбутніх фахівців швейного профілю.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретичні основи щодо сутності контролю в навчальному процесі ПТНЗ.
2. Розкрити доцільність диференційованого навчання та використання різнорівневих завдань на заняттях проектування одягу.
3. Обґрунтувати рівні навчальних досягнень учнів в результаті реалізації індивідуального підходу до навчання.

Сучасний період державотворення в Україні вимагає нового, нестандартного бачення проблеми професійної підготовки кваліфікованих фахівців швейного профілю. Серед основних завдань професійно-технічних навчальних закладів України є посилення практичного спрямування підготовки фахівців, вироблення у них умінь і навичок використовувати набуті знання на практиці. Виконання цих завдань потребує пошуків нових освітніх технологій і застосування активних методів навчання, підходів до контролю набутих знань та вмінь учнів.

Обов'язковим компонентом процесу навчання є контроль, або перевірка результатів навчання. Він має місце на всіх етапах процесу навчання, але особливого значення набуває після вивчення якого-небудь розділу програми і завершення ступеня навчання. Суть перевірки результатів навчання полягає у виявленні рівня засвоєння знань учнями, який повинен відповідати освітньому стандарту з даної програми, даного предмету.

Як складова частина процесу навчання контроль має освітню, виховну, розвивальну, діагностичну, стимулюючу, управлінську функції [4].

Контроль містить у собі оцінювання (як процес) і оцінку (як результат) перевірки. Основою для оцінки навчальних досягнень учня є підсумки контролю. Функції оцінки не обмежуються тільки констатацією рівня досягнень. Оцінка є засобом стимулювання учіння. Під впливом об'єктивного оцінювання в учнів формується адекватна самооцінка, критичне ставлення до своїх успіхів.

Проблема перевірки, обліку й оцінювання знань потребує формулювання вимог до їх ефективної організації. Аналіз педагогічної літератури свідчить про певну узгодженість педагогів щодо цього. Майже всі дослідники визначають як вимоги (принципи) здійснення контролю його індивідуальний характер, систематичність, об'єктивність, єдність учителів під час перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок, гласність (наочність), диференційований підхід, а також всебічність перевірки.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей і передбачає диференційований підхід щодо його організації. Критерієм оцінки роботи учнів є не стільки обсяг навчального матеріалу, що залишився у пам'яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, використовувати у життєвих ситуаціях, вміння самостійно здобувати знання.

Контроль і оцінка завжди були важливою складовою навчального процесу. Тим часом століттями педагоги дискутують про доцільність оцінювання, його технологію, про те, що повинна показати оцінка, – успішність учня чи переваги, недоліки тієї чи іншої методики навчання [1].

Важливо є дидактично цілеспрямована організація диференціації навчання, яка дозволяє здійснювати індивідуальний підхід до учнів, забезпечуючи самостійну роботу учнів з урахуванням їхніх можливостей та здібностей, контролювати результати навчання.

Вважаємо, що навчання конструюванню та моделюванню одягу на заняттях у ПТНЗ швейного спрямування буде результативнішим, якщо: навчальний процес передбачатиме врахування індивідуальних особливостей учнів; розробити і впровадити комплекс диференційованих завдань різного рівня складності.

Аналіз наукової літератури, практики підготовки фахівців швейного профілю дозволив взяти за основу критерії оцінки рівня індивідуалізації професійної підготовки в професійному навчальному закладі швейного профілю (професійно-особистісний, художньо-креативний, практичний, навчально-методичний) з відповідними показниками та рівнями (високий, достатній, середній, низький). Ці орієнтири покладені в основу виокремлення чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів та типових критеріїв оцінювання навчальних досягнень за 12-бальною шкалою в системі професійно-технічної освіти України. На їх підставі розробляються критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у Державних стандартах професійно-технічної освіти (ДСПТО), у змісті яких відображена специфіка конкретної професії.

Для перевірки професійних знань, умінь і навичок учнів ПТНЗ використовують різні методи контролю: усного, письмового, лабораторного, машинного (програмованого), тестового, самоконтролю. Під час навчання використовують поточний, проміжний (періодичний) та вихідний (підсумковий) контроль. Крім того, якість спроектованого та виготовленого виробу є головним показником сформованості вмінь і навичок, професійної культури, поведінки праці, рівня оволодіння професійною майстерністю майбутніх фахівців швейного виробництва [2].

У результаті опрацювання літературних джерел було встановлено, що для проведення педагогічного експерименту з метою вдосконалення навчального процесу на заняттях проектування швейних виробів потрібно здійснити діагностику навчальних можливостей учнів для виявлення наявних рівнів їх навчальних досягнень, що дозволить визначити групи учнів з метою реалізації диференційованого контролю; розробити диференційовані завдання з конструювання та моделювання одягу для впровадження у навчальний процес професійно-технічних навчальних закладів.

Дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми індивідуального підходу до навчання та контролю навчальних досягнень учнів ПТНЗ. Подальшого наукового опрацювання потребують питання системного застосування інформаційних технологій для індивідуалізації навчання, виявлення психологічно-педагогічних механізмів диференційованого навчання в процесі поєднання урочних і позаурочних форм навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Божко Н.В. Критерії та показники оцінки ефективності методичної системи виробничого навчання майбутніх кравців у ПТНЗ [Текст] / Н.В. Божко // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : збірник наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. – Х., 2011. – Вип. 32-33. – С. 164 – 171.
2. Короткова Л.І. Педагогічні умови створення професійних стандартів швейного профілю на основі компетентнісного підходу: автореф. дис ... канд. пед. наук / Л.І. Короткова. – К. : Б.в., 2012. – 19 с.
3. Родіонова Н.М. Аналіз сучасного стану індивідуалізації навчання в професійно-технічних закладах / Н.М. Родіонова // Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. – Полтава : ГДПУ, 2007. – Вип. 2. – С. 453 – 459.
4. Родіонова Н.М. Контроль знань студентів у модульно-рейтинговій системі підготовки фахівців швейного виробництва / Н.М. Родіонова // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту імені Володимира Даля. – 2005. – № 11. – С. 193 – 197.
5. Терещук Г.В. Теоретичні засади методичної системи індивідуалізованого навчання. // Трудова підготовка в закладах освіти. 2005.
6. – № 1. С. 3 – 5.